

ساختار (نحوه تدوین) پایان نامه کارشناسی ارشد

الف- بخش ها و ترتیب آنها

پایان نامه‌هایی که به دانشگاه تحویل می‌گردد، باید حاوی بخش‌های و ترتیب ذکر شده ذیل تنظیم شده باشند.

- صفحه عنوان
- صفحه بسم اله
- تعهد اصالت پایان نامه (امضاء شده توسط دانشجو)
- تقدیم (اختیاری)
- تقدیر و تشکر (اختیاری)
- چکیده فارسی (حداکثر ۳۰۰ واژه برای پایان نامه‌های کارشناسی ارشد)
- فهرست مطالب (شامل عناوین اصلی و فرعی فصل‌ها، عنوان کتابنامه و عناوین پیوست‌ها)
- فهرست جدول‌ها (در صورت وجود)
- فهرست شکل‌ها (در صورت وجود)
- فهرست علائم و اختصارات (در صورت وجود)
- متن اصلی
- پی‌نویس‌ها (در صورت وجود)
- منابع و مأخذ
- فهرست اعلام (اختیاری)
- پیوست‌ها (در صورت وجود)
- چکیده انگلیسی (حداکثر ۳۰۰ واژه)
- صفحه عنوان انگلیسی

ب- شیوه نگارش

۱- کاغذ، چاپ و قلم

کلیه قسمت‌های پایان نامه باید روی کاغذ سفید مرغوب تایپ گردد. ابعاد کاغذ $29/7 \times 21/0$ سانتیمتر (کاغذ A4) می‌باشد. تمامی متن‌ها فقط بر یک روی کاغذ تایپ می‌شود.

نوع قلم متن پایان نامه Times New Roman و سایز ۱۴ و پاورقی‌ها نیز با سایز ۱۰ در نظر گرفته می‌شود.

صفحات متن بایستی به صورت ساده، بدون سرفصل یا حاشیه تایپ شود.

حروف معادلات Times ۱۲ می‌باشد و همچنین اندیس و توان آنها با ۹ تایپ شود.

علائم ریاضی و یونانی با Math ۱۱ تایپ شود.

۲- فاصله گذاری و حاشیه بندی

فاصله سطرها در تمامی پایان نامه به صورت Single باشد، اما فاصله سطرها در چکیده برابر ۱.۵ lines می‌باشد. حاشیه سمت راست و بالا مساوی ۳ سانتیمتر و حاشیه سمت چپ و پایین برابر ۲/۵ سانتیمتر می‌باشد. این حاشیه‌ها باید در سرتاسر پایان نامه رعایت شود. در صورتی که در برخی موارد اندازه شکل‌ها یا جدول‌ها بزرگتر از فضای داخل حاشیه باشد، با کوچک کردن آنها و یا با استفاده از کاغذ A3 (به صورت تاخورد)، حاشیه رعایت می‌گردد.

۳- شماره گذاری

صفحات مطابق بخشنامه سازمان مرکزی دانشگاه که در ذیل آمده است، شماره گذاری شوند. تمامی صفحات متن اصلی که از مقدمه یا فصل نخست شروع می شود، باید شماره گذاری شوند. شماره گذاری صفحات شامل صفحه های محتوی شکل، جدول، منابع و پیوست ها نیز می گردد. شماره صفحه در پایین صفحه و در وسط قرار می گیرد. فاصله شماره صفحه در حدود ۱/۵ سانتیمتر از لبه پایین است. صفحات جداکننده فصول شماره گذاری نمی شود ولی جز صفحات بوده و در شمارش تعداد صفحات لحاظ می گردد. بخش ها و زیربخش ها به عدد شماره گذاری می شوند. به طوری که شماره فصل در سمت راست و شماره بخش بعد از آن آورده شود. مثلاً ۳-۲-۴ بیان کننده زیربخش ۴ از بخش ۲ فصل سوم است.

۴- جدول ها و شکل ها

تمامی شکل ها (تصویرها، نمودارها، منحنی ها) و جدول ها باید با کیفیت مناسب تهیه شوند، به گونه ای که کپی تهیه شده از آنها از وضوح کافی برخوردار باشد. تصویرها، نمودارها و منحنی ها با لفظ شکل نامیده می شوند. تمامی شکل ها و جدول ها باید به ترتیب ظهور در هر فصل شماره گذاری شوند. مثلاً برای جدول های فصل ۲، جدول ۱-۲، جدول ۲-۲ و ... برای جدول های فصل ۳، جدول ۱-۳ و ... عنوان جدول ها در بالای آنها و عنوان شکل ها در زیر آنها درج می گردد. چنانچه جدول یا شکلی از مرجعی آورده شده است، مرجع در عنوان جدول یا شکل ذکر می گردد. همچنین لازم است به کلیه شکل ها و جدول ها، در متن اصلی ارجاع وجود داشته باشد.

۵- پی نویسی

در صورتی که یک عبارت یا واژه نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح را می توان به صورت زیرنویس در همان صفحه ارائه نمود. در این صورت عبارت یا واژه توسط شماره ای، که به صورت کوچک در بالا و سمت چپ آن چاپ می شود، مشخص شده و در زیرنویس توضیح مربوط به آن شماره ارائه می شود. مطالب زیرنویس نباید از سه سطر بیشتر شود. چنانچه زیرنویس بیش از سه سطر است، باید به بخش پی نویسی ها در آخر پایان نامه منتقل گردد.

۶- ذکر اعداد در متن

در مورد اعداد صحیحی که در داخل متن نوشته می شود (غیر از جدول ها و نمودارها) هرگاه عدد کمتر از ۱۰ باشد آن عدد با حروف نوشته می شود، مثل چهار یا هفت؛ و هرگاه ۱۰ و بزرگتر از ۱۰ باشد به صورت عدد نوشته می شود، مثل ۴۶ یا ۱۳. برای مشخص کردن اعداد اعشاری از (/) استفاده می شود مثل ۱۲/۴ و چنانچه درصد مورد نیاز است از علامت % استفاده می شود مثل ۴۴٪.

۷- درج لغات لاتین در متن فارسی

همه نام های خارجی در متن به زبان فارسی و در پی نویسی به زبان لاتین (یا به زبان اصلی) نوشته می شود. مثلاً در متن مایکل آورده شده و در پی نویسی Michael نوشته می شود.

۸- روابط ریاضی و فرمول ها

فرمول ها در هر فصل به طور جداگانه و به ترتیبی که در متن می آیند در داخل پرانتز به عدد شماره گذاری می شوند. به طوری که شماره فصل در سمت راست و شماره فرمول بعد از آن آورده می شود. طبق نمونه زیر:

$$F=ma \quad (۵-۱)$$

که بیان کننده رابطه ۵ از فصل اول است. قبل از برخی از رابطه ها به مرجع آن اشاره می شود. بعد از هر رابطه کمیت های مورد استفاده در آن توضیح داده می شود.

۹- نحوه ارجاع در متن و فهرست منابع و مآخذ

لازم است در متن به کلیه منابعی که مورد استفاده قرار می‌گیرد اشاره شود. چنانچه در داخل متن از یک منبع مطلبی نقل شود، بلافاصله پس از خاتمه جمله کروه‌های باز می‌شود و مرجع ذکر می‌گردد. نحوه ارجاع در متن به یکی از دو روش زیر می‌باشد:

الف- مراجع به ترتیبی که در متن می‌آیند شماره‌گذاری می‌شوند. در این روش، مراجع به ترتیب شماره در فهرست منابع و مآخذ ذکر خواهد گردید.

ب- ذکر منبع با ارجاع به نام نویسنده و سال انتشار می‌باشد. در این روش، مراجع به ترتیب حروف الفبای نام نویسنده در فهرست مراجع ذکر می‌گردد.

منابع مورد استفاده را می‌توان در پایان هر فصل و یا در آخر پایان‌نامه آورد. فهرست منابع بر حسب حروف الفبای فارسی به این ترتیب تنظیم می‌شود:

۱. شماره و ردیف
  ۲. نام خانوادگی نویسنده
  ۳. حرف اول نام نویسنده
  ۴. سال انتشار
  ۵. عنوان کتاب، مقاله، گزارش یا پایان‌نامه تحصیلی همراه با ذکر عنوان پایان‌نامه دوره کارشناسی‌ارشد یا رساله دکترا (این قسمت باید با حروف ایتالیک و سیاه حروفچینی شود).
  ۶. نام ناشر، مجله، سمینار یا موسسه علمی که مقاله در آن چاپ شده و یا نام دانشگاهی که پایان‌نامه در آنجا ارائه گردیده است.
  ۷. شماره مجله یا شماره جلد کتاب
  ۸. شماره صفحه‌هایی که مطلب موردنظر از آنها استخراج شده است (در صورتی که کل منبع موردنظر به عنوان مرجع مورد استفاده قرار گرفته باشد لزومی به ذکر شماره صفحه‌ها ندارد).
- توجه شود که مطالب فوق با علامت «نقطه» از یکدیگر جدا شوند و در مورد حرف اول نام نویسنده بعد از علامت نقطه، از علامت ویرگول استفاده شود.
- در زمینه منابع غیرفارسی، ضمن رعایت مرجع، بر حسب حروف الفبای مربوط، دقت شود اگر مجله‌ای مورد استفاده قرار گرفته باشد، در صورتی که نام مخفف شناخته شده‌ای برای آن وجود دارد، مورد استفاده قرار گیرد و در غیر اینصورت، نام کامل مجله قید گردد.
- در زمینه کتابها یا مقالاتی که به یک نویسنده تعلق دارند، رعایت ترتیب زمانی انتشار آنها، ضمن ارجاع دادن ضرورت دارد.
- در صورتی که کتاب یا مقاله، اثر ترجمه شده باشد، ذکر نام مترجم، پس از نام نویسنده ضرورت دارد.

مثال:

کتاب:

- نام خانوادگی، نام. (سال نشر). **عنوان کتاب**. مترجم. محل نشر: نام ناشر

- حافظ‌نیا، محمدرضا. (۱۳۸۲). **مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی**. تهران: سمت
مقاله:

- نام خانوادگی، نام. (سال نشر). **عنوان مقاله**. عنوان مجله. شماره دوره، شماره صفحه

- ثقفی، علی و شعری، صابر. (۱۳۸۳). **نقش اطلاعات بنیادی حسابداری در پیش بینی بازده سهام**. فصلنامه مطالعات حسابداری. شماره ۸، ص ۸۸

۱۰- مشخصات جلد پایان‌نامه

- جنس جلد از مقوا با ضخامت ۲ تا ۳ میلی‌متر، با روکش چرم مصنوعی (گالینگور) می‌باشد.

- رنگ جلد برای پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد آبی یشمی و برای رساله‌های دکتری مشکی می‌باشد.

- نوشته‌های روی جلد به صورت زرکوب چاپ می‌گردد.

- در قسمت عطف، عنوان پایان‌نامه و نام نویسنده و تاریخ دفاع بر حسب فصل زرکوب شود.

۱۱- تکثیر پایان نامه

- بعد از دفاعیه یک نسخه چاپی از پایان نامه به استاد راهنما، یک نسخه چاپی به استاد مشاور، یک نسخه چاپی به همراه چهار عدد CD حاوی فایل‌های (فایل کل پایان نامه در قالب PDF +فایل چکیده فارسی+فایل پروپوزال +فایل کل پایان نامه در قالب WORD۲۰۰۳) به تحصیلات تکمیلی و یک عدد نسخه چاپی به کتابخانه دانشگاه تحویل نمایند.

- مهلت قانونی صحافی و تحویل کتابچه پایان نامه حداکثر یک ماه پس از تاریخ جلسه دفاعیه می‌باشد.

۱۲- شرح روی جلد پایان نامه

- آرم دانشگاه آزاد اسلامی (در ابعاد ۲/۵ سانتیمتر*۳ سانتیمتر)
  - عبارت «دانشگاه آزاد اسلامی»
  - نام واحد دانشگاهی
  - نام دانشکده و نام گروه آموزشی
  - عبارت «پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد "M.A." یا "M.Sc."»
  - کلمه «رشته» (نام رشته تحصیلی) و کلمه «گرایش» (نام گرایش تحصیلی)
  - کلمه «عنوان»
  - عنوان پایان نامه
  - عبارت «استاد راهنما»
  - نام استاد راهنما
  - عبارت «استاد مشاور»
  - نام استاد مشاور
  - کلمه «نگارش»
  - نام نگارنده
  - سال تحصیلی (تاریخ دفاع پایان نامه بر حسب فصل مربوط نوشته شود)
- توضیح: توجه شود که حروف «M.A.» برای رشته‌های علوم انسانی و «M.Sc.» برای رشته‌های غیر علوم انسانی مورد استفاده قرار گیرد.

دانشگاه آزاد اسلامی (B Titr ۱۸)

واحد شیروان

دانشکده ... ، گروه ... (B zar ۱۶)

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد "M.A" یا "M.sc" (B zar ۱۶)

رشته ... ، گرایش ... (B zar ۱۶)

عنوان (B zar ۱۸)

(B zar ۱۶) .....

استاد راهنما (B zar ۱۸)

(B zar ۱۶) .....

استاد مشاور (B zar ۱۸)

(B zar ۱۶) .....

نگارش (B zar ۱۸)

(B zar ۱۶) .....

فصل (B zar ۱۶)

.....

Islamic Azad University
Shirvan Branch (Times New Rom ۲۰)

Faculty of ....., Department of ... (Times New Rom ۱۶)

«M.A.» or "M.sc" Thesis On .....(Times New Rom ۱۶)

Subject (Times New Rom ۲۰)

..... (Times New Rom ۱۶)

Thesis Advisor (Times New Rom ۲۰)

..... (Times New Rom ۱۶)

Consulting Advisor (Times New Rom ۲۰)

..... (Times New Rom ۱۶)

By (Times New Rom ۲۰)

..... (Times New Rom ۱۶)

Season (Times New Rom ۱۶)

.....

تاریخ: ۱۷/۴/۱۳
شماره: ۱۵۱۷/۷۳
موت: دارد

دانشگاه آزاد اسلامی
سازمان مرکزی

باسمه تعالی

بخشنامه به کلیه واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی

با توجه به اینکه در نظر است توسط واحد علوم و تحقیقات پایگاه اطلاعات مربوط به پایان نامه های تحصیلات تکمیلی با امکان جستجو ایجاد گردد. لازم است دو نسخه از پایان نامه دانشجویانی که از پایان نامه خود دفاع نموده اند در قالب CD با مشخصات زیر آماده و به همراه نسخه چاپی آن به دفتر امور پژوهشی واحد ارائه دهند و دفاتر امور پژوهشی واحدها پس از کنترل یک نسخه از آن را به این معاونت و نسخه دوم را به واحد علوم و تحقیقات ارسال نمایند:

- مجموعه کامل متن پایان نامه مطابق فرم پیوست، پشت سر هم و مرتب، در

قالب ۲ فایل PDF و word

- تمامی متن پایان نامه با قلم Times New Roman سایز ۱۴

- از قرار دادن هرگونه محدودیت بر روی فایل موجود در CD خودداری گردد.

دکتر فریدون پهنمای رودپشتی
معاون پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی

شماره گذاری صفحات پایان نامه های فارسی

شماره گذاری	صفحه
الف	بسم الله الرحمن الرحيم
ب	صفحه عنوان به زبان فارسی
ج	صفحه عنوان به زبان انگلیسی
د	سپاسگزاری
هـ	تقدیم
ادامه حروف ابجد	فهرست مطالب
ادامه حروف ابجد	فهرست جداول
ادامه حروف ابجد	فهرست نمودارها
ادامه حروف ابجد	فهرست اشکال
ادامه حروف ابجد	فهرست نقشه ها
۱	چکیده فارسی
ادامه اعداد عربی	مقدمه
ادامه اعداد عربی	فصول پایان نامه
ادامه اعداد عربی	نتیجه گیری و پیشنهادات
ادامه اعداد عربی	پیوست ها
ادامه اعداد عربی	فهرست منابع فارسی
ادامه اعداد عربی	فهرست منابع انگلیسی
ادامه اعداد عربی	فهرست نامها (در صورت تمایل)
ادامه اعداد عربی	چکیده انگلیسی

حروف ابجد

ابجد، هوز، حطی، کلمن، سعفص، قرشت، ثخذ، ضظغ

اعداد عربی

۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - .....

اعداد رومی

I - II - III - IV - V - VI ...